

PUUMALAN KUNNAN EDUNVALVONTATAVOITTEET

1. HYVÄ FYYNINEN JA DIGITAALINEN SAAVUTETTAVUUS

1.1 HÄTINVIRRRAN SILTA

Valtakunnallisen väyläverkon investointiohjelmassa Hätinvirran lossin korvaaminen sillalla on ns. heti toteuttamiskelpoisten hankkeiden korissa (A1). Sillan päivitetty kustannusarvio on 14 miljoonaa euroa. Hankkeen hyöty-kustannussuhde on noussut kahteen (aiemmin 1,4) eli hanke on yhteiskuntataloudellisesti kannatettava.

Kohteella on vuonna 2023 valmistunut päivitetty tiesuunnitelma, joka on lokakuussa 2023 toimitettu Traficomille hyväksymismenettelyyn. Puumalan kunta teki vuonna 2023 kaavamutokset alueelle ja kaava on nyt lainvoimainen.

Puumalan kunta ehdottaa, että siltarahoitus ratkaistaan kevään 2024 kehysriihen yhteydessä, jotta hanke voi edetä rakennesuunnitteluun ja kilpailutukseen. Hankkeen perusteet on linjattu sekä Väyläviraston investointiohjelmassa että valtiosihteeriöryhmän Itä-Suomea koskevassa loppuraportissa. Petteri Orpon hallitusohjelmassa on infrahankkeisiin (kehittämismomentti ja MAL-hankkeet) varattu 797 miljoonaa euroa. Sillan rahoitus tulisi kehittämismomentilta. Kunta pyytää maakuntaliittoa aktiivista edunvalvontaa hankkeen suhteen.

1.2 PERUSVÄYLÄNPITO

Puumalan suurin toimiala on metsätalous. Puumalan pääväylä eli kantatie 62 on kunnoltaan hyvä, mutta merkittävät biotalouden kuljetusväylät Viljakansaarentie, Lohilahti – Virmutjoki sekä Partalansaarentie ovat välittömässä kunnostuksen tarpeessa. On syytä muistaa, että näillä teillä liikkuu myös henkilöliikenteen kuljetuksia (mm. asiointi- ja koulukuljetukset), joiden turvallisuus on taattava. Kunnostustoimia tulee suunnata näille tieosuuksille.

1.3 SAIMAAN SISÄVESILIIKENTEN JA SATAMIEN SÄHKÖISTÄMINEN

Itäisen Suomen kehittämistoimenpiteeksi tulee ottaa Saimaan sisävesiliikenteen ja vesiliikennettä tukevan infrastruktuurin kehittäminen. On tarpeen luoda tiekartta ja investointiohjelma satamien infran parantamiseksi sekä sähköistämiseksi ja edistettävä pilotteja, joissa investoidaan sähköaluksiin. Osin tämä olisi tehtävissä jo nykyisiä rahoitusinstrumentteja kohdentamalla. Toimenpiteet tarvitsevat yliaalueellista yhteistyötä ja suunnittelua, mutta myös pitkällä aikavälillä erillisrahoitusta investoinneille.

2. UUDISTUVAT ELINKEINOT JA TKI-TOIMINTA

2.1 ARVONLISÄVERON ALARAJAHUOJENNUKSEN POISTO PERUTTAVA

Hallitusohjelmassa on linjattu, että nykyiseen 10 % alennettuun arvonlisäverokantaan kuuluvat hyödykkeet siirretään 14 %:iin lukuun ottamatta sanoma- ja aikakauslehtiä. Tähän kuuluvat mm. matkailu- ja ravintolapalvelut. Koronan ja Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksesta Etelä-Savon toimintaympäristö on ollut voimakkaassa muutoksessa viime vuosien aikana. Matkailun kehittäminen on myös yhtenä maakuntastrategian tavoitteista. Alarajahuojennuksen poistamisella olisi suorat negatiiviset yritysvaikutukset, sillä arvonlisävero vietäisiin käytännössä hintoihin, mikä todennäköisesti hydyttäisi toimialan palveluiden ja tuotteiden kysyntää. Negatiivista yhteisvaikutusta lisää kustannusten yleinen nousu.

Puumalan kunta esittää, että alueen toimijat maakuntaliiton johdolla vaikuttavat edunvalvonnassaan siihen, että maan hallitus luopuu alarajahuojennuksen poistosta.

2.2 KESÄLOMIEN SIIRTÄMINEN JATKAA MATKAILUKAUTTA

Elinkeinoministeriön vuonna 2018 tekemän selvityksen mukaan koulujen kesälomien siirto kahdella viikolla lisäisi matkailutuloa ja työllisyyttä. Matkailutulo kasvaisi kesäkuukausina yhteensä noin 219 miljoonaa euroa. Siirto lisäisi myös matkailuyritysten tarvitseman henkilöstön määrää 1 300 henkilötyövuoden verran. Matkailutulo kasvaisi ministeriön selvityksen mukaan vuositasolla 2,5 ja kesäkuukausina 9,3 prosenttia, henkilöstön määrä 1,6 prosenttia.

Suomessa on vuosia puhuttu matkailukauden jatkamisesta. Koululaisten kesälomien ajankohdan muuttaminen siirtäisi Suomea eurooppalaiseen lomakäytäntöön, mikä mahdollistaisi yhteistyötä ja kansainvälistymistä. Suomen kesäsesonki tasoittuisi ja pitenis, minkä myötä yhä useampi palvelu olisi avoinna ja se toisi elinvoimaa paikkakunnille. Ulkomaalainen matkailija kokisi avoinna olevan Suomen. Kesälomien siirto ja sen myötä tapahtuva matkailukauden jatkuminen tulee nähdä osana Itäisen Suomen kehittämissä pakettia.

3. MUUT EDUNVALVONNAN PAINOPISTEET

3.1 SAARISTOKUNTALISÄN TURVAAMINEN ALUEIDEN ELINVOIMAN KEHITTÄMISEKSI

Etelä-Savon saaristokuntia ovat Enonkoski, Puumala ja Sulkava. Saaristo-osakuntia ovat puolestaan Hirvensalmi, Mikkeli ja Savonlinna.

Saaristokunnille maksetaan ns. saaristokuntalisää, jolla turvataan palveluiden järjestäminen vesistöjen pirstaloimilla alueilla. Saaristolisät ovat valtion vuoden 2024 budjetissa koko maan osalta yhteensä 50,8 m€, josta

- Kahdeksan saaristokunnan yhteenlaskettu saaristokuntalisä on 14,8 m€
- Saaristo-osakuntien yhteenlaskettu saaristo-osakuntalisä on 9,7 m€
- Hyvinvointialueiden rahoituksessa saaristolisä on 26,3 m€

Saaristokuntien rahoituksen laskentaperusteita ei ole tarpeen muuttaa, koska nykyinen rahoitusmalli on vakiintunut ja toimiva. Mahdolliset rahoitusperusteiden muutokset eivät saa heikentää saaristoisten kuntien talouden tasapainoa, koska tämä vaarantaisi peruspalvelujen järjestämisen saaristoisilla alueilla.

Saaristokuntalisä mahdollistaa palveluiden järjestämisen tasapuolisesti alueen saaristoväestölle. Saaristolisä kohdentuu erityisesti

- saaristoalueilla asuvien lasten koulunkäynnin järjestämiseen
- kirjastopalveluiden järjestämiseen
- liikunta- ja retkeilyolosuhteiden kehittämiseen
- yksityistieavustuksiin
- tietoliikenneyhteyksien parantamiseen
- hyvinvoinnin- ja terveyden edistämiseen

3.2 ETÄOPETUSKOKEILUN KÄYNNISTÄMINEN

Maan hallitus on hallitusohjelmassa sitoutunut arvioimaan etäopetuksen hyödyntämisen mahdollisuuksia nykyistä laajemmin perusopetuksessa tarkkarajaisesti säädettyinä esimerkiksi valinnaisten kielten opetuksessa.

Puumalan kunta pitää erinomaisen kannatettavana sitä, että perusopetuksen etäopetuskokeilu käynnistettäisiin kuluvalle hallituskaudella. Ryhmäkokojen pienentyessä on tärkeää erityisesti valinnaisaineiden osalta (esim. kieltenopiskelu), että perusopetusikäisille pystytään tarjoamaan valinnanmahdollisuuksia ja että liian pieni ryhmäkokoo ei olisi este valinnaisaineen opiskelulle. Opetus on syytä tuoda monipaikkaiseen aikaan. Samalla paikallistasolla tulee huolehtia siitä, että etäopetukseen osallistuvalla on riittävä aikuisen tuki paikallisesti (esim. avustaja).